

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

206. In quibus casibus ritè provideatur parochialibus sine concursu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

irrationabilitatis; sed etiam, quia, dum non causant effectum suspensivum, impediuntque praelectum, quo minus is possessionem beneficii adipsatur, & in eo ministret, necesse est profequi causam appellationis in iudicio ordinario per tres sententias conformes, & frequenter etiam per quartam executoriam, quod magnam temporis & pecuniae iacturam requirit, magnaque secum trahit incommoda, ita ferè C. Luc. ad Trid. d. 32. n. 20.

Quaestio 205. Cujus sit habere & indicere concursus?

1. **R**espondeo primò, indubitato hoc esse Episcopi ejus diocesis, cujus sunt parochiae, pro quibus instituitur concursus, ut constat ex Trid. cit. saepe c. 18. indubitatoque hac potestas habendi concursus respicit ipsam potestatem Episcopalem, à qua animarum cura dependet. Lott. l. 2. q. 31. nu. 44.

2. Respondeo secundo esse etiam hanc potestatem faciendi concursus, & consequenter ex approbatis eligendi digniorem penes Vicarios generales Episcoporum. Corrad. l. 3. c. 3. sub num. 10. Garc. p. 9. c. 2. n. 117. Et quidem ex generali commissione sine speciali mandato; regulariter namque potest Vicarius ex generali commissione ea, quae sunt jurisdictionis, nisi specialiter excipiantur, qualiter non excipitur celebratio concursus. Garc. ibid. & p. 5. n. 8. proceditque id ipsum etiam, ubi esset locus gratificationi inter plures approbatos aequè idoneos. Garc. ibid. & cit. c. 8. n. 88.

3. Respondeo tertio: esse quoque penes capitulum sede Episcopali vacante potestatem indicendi & habendi concursus, cum hac potestas sit jurisdictionis, qualia sunt omnia concernentia ordinationem Ecclesiarum, quae proinde sede vacante transeunt ad Capitulum (quicquid sit respectu ponendi oeconomici, de quo vide Lott. l. 2. q. 2. n. 30.) Idem Lott. l. 2. q. 31. num. 66. & seg. C. de Luc. ad Trid. d. 32. n. 30. ubi tamen advertit juxta S. Congreg. declarationes, debere id facere Capitulum per Vicarium à se pro tempore sedis vacantis deputatum: nec posse id sibi reservare, ac per se capitulariter, vel etiam per aliquos Canonicos ad id deputatos hujusmodi actum celebrare.

4. Respondeo quarto: esse etiam hanc potestatem penes Abbates, qui praeferquam, quòd nullius sint diocesis, habeantque proprium distinctumque territorium, omnimodamque in eo jurisdictionem quasi Episcopalem (ad quam proinde etiam jus synodum convocandi spectat, hoc enim ipsum est jus Episcopale. Corrad. loc. cit.) privative, ita ut Episcopus ibi jurisdictionem nullam exercere possit, nulli nisi sedi Apostolicae immediate subjecti (quos vel ex hoc ipso, quod eis competant omnia, quae Episcopo in suo territorio, exceptis, quae sunt ordinis, non malè vocari dioecesanos, ait Lott. loc. cit. n. 36. juxta Gl. in Clem. unic. de foro competente V. dioecesanis) habent usum in super congregandi synodum, dum constat hanc ab eis legitime celebratam, & in ea Examinatores synodales constitutos, prout declarat S. Congreg. ad cit. c. 18. Tridentini.

5. Respondeo quinto: indubitato etiam, ut ait Lott. loc. cit. n. 39. facultas haec pertinet ad eum, qui lite pendente inter Episcopum & alium talem praelatum inferiorem super hac ipsa jurisdictione subrogatur tantisper per Papam.

6. Respondeo sexto: quòd si Parochialis nullus sit diocesis, nec in diocesi, ut tamen servetur

forma Tridentini, Episcopus vicinior concursus indicet & habeat. Ita responsum à S. Congreg. testatur Lott. loc. cit. n. 63.

7. Respondeo septimo: hanc potestatem non esse penes Patriarchas, respectu parochialium existentium in diocesi Episcopi provinciae suae, etiam dum earum collatio ad eos spectat, sed debet tum quoque haberi concursus per istum Episcopum, in cujus diocesi sunt istae parochiae, & dein conferri à dictis Patriarchis non nisi illis, qui approbati & examinati per concursus fuerunt ab Examinatoribus synodalibus istius Episcopi, qui & ipse jus habet tantisper constituendi in illis Vicarium cum congrua, donec provideantur de Rectore. Eadem S. Congregatio ibidem.

8. Respondeo octavo: Abbati multo minus, alterive ulli collatori inferiori competit hac potestas, aut ullam hujus Officii partem attingere licet, eadem S. Congreg. ibidem, recitatque has ipsas declarationes & alias plures Paris. de resign. l. 8. q. 9. num. 93. & ex eo Corrad. loc. cit. Porro dum circa collationes hujusmodi parochialium locus est praeventioni inter Ordinarium & alium quempiam collatorem inferiorem, per hoc, quòd solius Ordinarii sit, habere concursus, non auferitur, nec impeditur jus illud praeventiendi in altero; poterit siquidem juxta suggestam ei à sacra Congregatione cautelam hac ratione jus suae praeventiois tueri: nimirum coram Notario, declarando, se velle dictam parochiam conferre, & ideo rogare Episcopum, ut edicta pro concursu proponat: vel curando fieri instrumentum publicum, in quo sit assumptus certus dies, & in quo protestetur, se in ea ipsa Ecclesia conferenda Ordinarium seu Episcopum praeventire, ipsamque illi conferre, quem Episcopus idoneum elegerit, ex iis, quos Examinatores approbaverint, ac ideo se ei denuntiare, ut edicta proponat, curetque examen fieri suo tempore. Has Congregationis declarationes ex Paris. loc. cit. n. 102. refert Corrad. atque se ita vidisse & audivisse pluries praticari.

Quaestio 206. In quibus casibus rite provideatur parochialibus absque concursu?

1. **R**espondeo in sequentibus: primus, dum resignatur parochia in favorem alicujus coram Papa, seu in manibus Papae, admittiturque ab eodem; sufficit enim tunc resignatarium ab Examinatoribus synodalibus probari idoneum. Corrad. l. 3. c. 3. n. 5. Paris. l. 10. q. 7. n. 15. testantes sic quotidie praticari, hunc esse notissimum stylium, ac ita saepe respondisse S. Congregationem, cujus quamplurima responsa clarissima ex Parisio recitat ad fufum Corrad. Sed neque in hoc casu dicitur propriè vacare beneficium. Barb. de potest. Episc. alleg. 60. n. 21. Caslad. de renunc. decis. 3. Corrad. loc. cit. qui pariter pro hoc citat binas S. Congreg. declarationes claras, committuntur autem in hoc casu provisiones Ordinarii, qui examinatis resignatariis & repertis idoneis parochiales hujusmodi conferant, ut quoque habet S. Congreg. apud Corrad. loc. cit. dum enim resignatarius neque est in Curia Romana praesens, neque ad eandem transmissit testimonium suae idoneitatis, expediuntur literae in forma dignum, quas acceptas resignatarius praesentet suo Ordinario, ut examinetur tantummodo ab Examinatoribus synodalibus cum Ordinario citra omnem concursus. Contrarium verò est, & exigitur concursus, dum parochiale beneficium resignatur.

signatur simpliciter, seu ad nullius favorem, atque ita vacat etiam in ipsa curia. Mareſcot. *variarum reſol.* l. 1. c. 52. n. 6. Corrad. & Barb. *loc. cit.* & de hac reſignatione ſimplice intelligendum eſt Trid. dum ait & vult, parochiali, qua vacaverit, etiam in ipſa Curia, providendum de Rectore per concuſum Barb. *loc. cit.* n. 22. quamvis Corradus tamen aſſerat, citetque pro hoc Gonz. *Gl. 6. nu.* 116. Piacel. *in praxi Ep. p.* 2. c. 5. n. 9. quod quando parochialis Eccleſia vacat, in Curia ſeu apud ſedem, ſive per obitum, ſive per reſignationem ſimplicem aut ceſſionem, vel dimiſſionem, ex ſtylo Datarie conferri talia beneficia ſive concuſu, praemiſſo ſolo examine ſuper ſufficiencia. Secus etiam eſt, dum collator eſt inferior Papa; tunc enim reſignatione facta in ejus manibus, fieri debet examen per concuſum, & niſi reſignatarius in eo judicatus fuerit ceteris aptior, vel certe non minus aptus, ei fieri non poteſt collatio, eod quod ſic colligatur ex Concilio, in quo collator inferior non poteſt diſpenſare. Leſſ. de jure & juſt. l. 2. c. 34. n. 84. ſed quomodo haec ſubſiſtunt; dum coram inferiore collatore fieri nequit reſignatio in favorem, ſeu deſignari reſignatarius.

2. Secundus, dum per Papam Romae praesenti providetur de parochia vacante in partibus Sedi Apoſtolicae reſervata; ſufficit enim talem examinatum & idoneum repertum ab Examinatoribus in Urbe deputatis; quia dum ex Papae commiſſione quis examinatus & approbatus fuit Romae, debet haberi tanquam ſi fuiſſet examinatus & approbatus per concuſum, ut tenent & referunt ex declar. S. Congreg. Garc. p. 9. c. 2. nu. 160. Zerol. *V. parochia* §. 2. dub. 5. p. 1. Riccius *in praxi fori Eccl. deciſ.* 416. n. 2. ad Corrad. *loc. cit.* qui teſtatur paſſim videri, & diu obſervatum Romae, ſic fieri, idque non obſtante Trid. abſolute mandante fieri examen per concuſum circa parochiales vacantes per obitum vel reſignationem, etiam in Curia, nec non, etiam ſi ipſa parochialis ſit reſervata vel affecta; congruum eſſe clementiae Pontificis; eod quod ſi in hoc caſu opus concuſum in partibus, Curiales beneficia parochialia ſic vacantia in partibus obtinere vix unquam poſſent, etſi eſſent eximia doctrinae ac morum integerrimorum, utpote qui non ſine magnis incommodis & ſumptibus fruſtra ſere impenſis ob locorum diſtanciam venirent poſt habitum concuſum.

3. Tertius, dum providentur etiam ab Ordinario reſignantes parochialia beneficia permutandi gratia; non tantum ubi ambo beneficia ſunt curata & paria, ſed etiam dum unum eſt ſimplex aut curatum diſparis conditionis cum alio curato. Garc. p. 9. c. 2. n. 61. citans Zechum *de rep. Eccl.* c. 8. de paroch. n. 6. Pariſ. l. 8. q. 9. n. 95. contra Leſſ. l. 2. c. 34. n. 85. docentem opus eſſe examine per concuſum, ſi fiat permutatio parochialis cum ſimplice, vel cum alio parochiali diſpari, ſeu requirente majorem induſtriam. Sed neque opus eſt in hoc caſu permutantes ſubire novum examen abſque concuſu coram Examinatoribus ſynodalibus, dum ambo beneficia ſunt curata & paria: ſecus dum ſimplex mutatur cum parochiali; vel etiam ſi eſſent curata inaequalia notabiliter ob numerum parochianorum, vel ſimile quid: aut etiam, ſi dum antea parochiales adepti examen non ſubierunt Zech. Pariſ. Corrad. Garc. *loc. cit.* qui poſtremus etiam hanc in rem praeter eam S. Congreg. declarationem, qua habetur de hoc ad *cit.* c. 18. Trid. re-

citatur plures alias, & n. 166, addit, quod valde probat Corrad. expedire, dum in ſimilibus permutationibus requiritur ob dictas cauſas novum examen, id fieri ante reſignationem, ne forte poſtea inveniatur non idonei. Porro in permutationibus factis coram Papa, ſemper committitur in forma dignum, niſi mittatur approbatio Ordinarii cum Examinatoribus ſynodalibus ad parochias, qua permutantur, aut ad parochias in communi, aut niſi permutantes ſint Romae examinati. Garc. n. 167. & ex eo Corrad. *loc. cit.*

4. Quartus, praesuppoſito, quod alicubi a tempore, cujus initium non eſt memoria, Parochi Eccleſias parochiales pro tempore vacantes optare conſueverunt, reſpondit Congregatio, non eſſe per Concilium ſublata ejuſmodi conſuetudinem, & in illis parochialibus, qua optantur, non eſſe neceſſarium examen per concuſum, ut in decreto de permutationibus, quia omnes ſunt examinati per concuſum cum ultimis, & qui de novo admittitur per concuſum ſit examinandus ita verbote-nus aliqua declaratio S. Congreg. apud Garc. *cit.* c. 2. n. 165.

5. Quintus providetur parochiali abſque concuſu, dum ob non ſervatam in ejus provisione ab Ordinario formam Trid. vel conſtit. Pianae parochia reſervata fuit Papae juxta ipſa verba *cit. conſtit.* Corrad. l. 3. q. ſub n. 5. qui tamen obſervat, id tenere, dum parochialium iſtiusmodi inſtitutio, dum ſunt juris patronatus, non ſpectat ad inferiorem Episcopo, ſi enim inſtitutio faciendae eſt ab alio quam Episcopo, vult Concilium, ut Episcopus ſolus eligat digniorem, quem dein patronus praesentet illi, ad quem ſpectat inſtitutio, relinquaturque eiſdem inferioribus libera conferendi facultas in caſibus non obſervatae praedictae formae, poſſuntque diſponere in dictis caſibus de parochialibus abſque concuſu; non enim ipsis ob culpam Episcopi, qui dictam formam ſervare tenebatur & non ſervavit, inferri debet praedictum. ita ſere Corrad. citans Gonz. *Gl. 6. n.* 126.

6. Sextus: dum per Papam, vel etiam alium inferiorem Episcopo collatorem providetur alteri ab eo, qui in concuſu habito fuerat approbatus & ab Ordinario electus, nimirum dum is intra quadrimeſtre a die vacationis non exhibuit Papae aut alteri, ad quem collatio ſpectat, teſtimonium Ordinarii de ſua approbatione in ordine ab obtinendam collationem, adeoque propter hanc formam, qua exprimitur in *cit. conſtit.* Pii V. non ſervatam, collatio fieri poteſt alteri. Corrad. *loc. cit.* Gonz. n. 131. Vivian. *in praxi juris pat.* l. 10. c. 1. n. 57. quamvis, ut ait Corrad. ſape viſum, ut nihilominus non obſtante dicto lapſu temporis facta adhuc fuerit collatio perſona eidem electae, prius poſt quadrimēſtre elapſum exhibenti dictum teſtimonium, reſertque pro hoc exemplum, uti & teſtimonium in ſimili. Maſſob. *in praxi habendi concuſ.* requiſto 6. n. 1. & 2. ſignificat quoque Corrad. in formata, qua conceditur tertio alicui parochia talis ob non ſignificatam intra 4. meſes perſonam praedictam, tertium talem debere fuiſſe alius per Examinatores ſynodales approbatum.

7. Septimus, dum Eccleſia parochialis unita eſt dignitati, vel Canonici, modò hac unio facta auctoritate pontificia perpetua (ſi enim facta ad tempus, pro tempore diſſoluta iterum unionis, rediret talis parochia ad naturam ſuam eſſetque locus decreto Trid. Lott. l. 2. q. 31. n. 32. & acceſſio-

riè in ejus provisione, seu in provisione dignitatis, v. g. prepositura, non requiritur concursus; anutit siquidem, ut dictum supra, tale beneficium curatum naturam suam, induens qualitatem beneficii principalis. Corrad. *loc. cit.* Garc. p. 9. c. 2. n. 192. & seq. referens sic declaratam à S. Congreg. Gonz. *cit. gl. 6. num. 162.* apud eundem Less. l. 2. c. 34. n. 82. secus autem est, & opus est concursu, ubi parochialis esset unita dignitati vel Canonicali aequè principaliter, qualiter, ut ait Corrad. *loc. cit.* dicitur fieri unio, dum duo beneficia ad invicem ununtur, ita ut ex duobus fiat unum duntaxat, uno alteri sua privilegia & bona communicante. Garc. paulò post citandus. Item dum cura citra factam talem unionem pertinet ad unum Canonicum ratione sui Canonatus, cui ea annexa est, in provisione talis Canonatus, namque dum ad Capitulum spectat collatio hujusmodi Canonatus, habendus est concursus. ita censuit S. Congregatio in una Segoviensi apud Garc. *loc. cit.* n. 289. & Corrad. *loc. cit.* unde etiam, dum cura animarum incumbens toti Capitulo transfertur (pro ut fieri potest ab Episcopo de consensu Capituli) in certam dignitatem vel Canonatum talis Ecclesie, adhuc opus erit concursu in provisione dignitatis vel Canonatus, ex mente ejusdem S. Congregationis, cujus declarationes desuper citant iidem AA. ac denique per Garc. *cit. c. 2. n. 191.* faciendus quoque videtur concursus in provisione beneficii simplicis alicujus Ecclesie parochialis habentis de per se administrationem & exercitium curæ in aliquo loco dictæ parochialis.

8. Octavus, in provisione dignitatum habentium curam animarum (intellige citra omnem etiam unionem incorporati sibi beneficii parochialis, aut curati) in Ecclesiis collegiatis faciendus non est concursus juxta statutum de elect. in 6. & S. Congreg. declarationem apud Garc. *loc. cit.* num. 195. & Corrad. sub n. 5.

9. Nonus dum cura animarum exercetur in Collegiata per plures, nimirum per Canonicos, aut hebdomadarios; eò quòd, cum cura non sit expressè alicui in particulari commissa, quislibet eam ibi exerceat (in quo casu et si collegiata talis simul sit parochialis, non dicitur tamen curata aut parochialis, Corrad. uti nec isti Canonici, & alia beneficia illa dicuntur curata. Garc. p. 9. c. 2. n. 175. citans Felin. in cap. in nostra de rescript. Corollar. 10. Staph. de lit. gratie, tit. de qual. benef. qua sunt curata n. 11. Hojed. de incamp. benef. c. 13. nu. 7. Quintanadv. Ecclesiasticon. l. 4. n. 69. Rebuff. & alios) in provisione istorum Canonatum, aliorumque istorum beneficiorum opus non est concursu. Card. Luc. de paroch. d. 37. n. 37. Corrad. *loc. cit.* Garc. n. 180. Paris. l. 8. q. 6. num. 93. cum aliis, quos citat, atque in hoc casu non procedere decretum illud Trid. *cit. c. 18.* etiam si cura Ecclesie incumbere dicatur, & per unum vel plures administratur &c. & sic censuisse taceram Congreg. in una Neapolit. Hebdomadarii S. Joannis Maj. 15. Calend. Aug. 1589. uti etiam pro hoc aliam dictæ S. Congregationis declarationem ad *cit. c. 18.* recitat Garc. & inde ait decretum Concilii de concursu faciendi non videri receptum, seu intellectum ex autoritate Papæ nimirum Pauli V. ut Corrad. & S. Congreg. quoad beneficia, quorum cura per plures administratur, præsertim in Ecclesiis Collegiatis & Cathedral. tametsi autem tenuerit Navarr. *consl. 8. de privil. n. 9.* quod si Canonici & Capellani hoc ipso quod fiunt Canonici & Capellani à Capitulo vel alio habent annexam

facultatem exercendi curam, non possit Episcopus eos examinare, & secus, si insuper requiritur alia ad exercendam curam deputatio. Nihilominus rectius dicitur, posse Episcopum & Canonicos dictos & Capellanos examinare, & iis non permittere absque sua approbatione exercere curam, licet ab immemoriali tempore per eos cura absque Episcopi examine & approbatione exercita fuisset, propter plures manifestas super hoc declarationes S. Congregationis, quas recitat Corrad. *loc. cit.* Garc. *loc. cit.* n. 182. & seq. qui tamen addit n. 188. quòd si tamen Episcopus eis non inhibuerit, ne alias curam exerceant, posse illos eam exercere sine examine & approbatione, quando non requiritur deputatio.

10. Decimus non providetur parochiali per concursum, quando illa est juris patronatus laicalis, sed præsentatur à patrono simpliciter examinatur ab Examinatoribus synod. & ubi repertus idoneus, instituitur. Trid. *sess. 24. c. 18.* ac ita sæpè respondit S. Congreg. *super cap. 18.* Vide Corrad. *loc. cit.* Garc. num. 255. Less. l. 2. c. 34. n. 58. & 81. Lot. l. 2. q. 31. n. 131. Est autem hoc ipsum sic limitandum, ita ut locum non habeat primò in parochia, quæ fuit juris patronatus laicalis, dum verò de consensu patroni unita fuit beneficio liberæ collationis, effecta enim per hoc est libera. Corrad. citans Rotam in una Urrabonensi concursus de 1. Julii anno 1611. secundò dum jus patronatus laicale non competit ex fundatione, constructione, dotatione vel donatione, sed tantum ex privilegio aut consuetudine, aliove modo, loquendo tamen de iis juribus patronatus ex privilegio, vel consuetudine, quæ sunt de revocatis (qualiter ea absolute revocata esse supponit Corrad.) nempe per Trid. *sess. 25. c. 9.* vide Garc. *loc. cit.* n. 258. Tertio: dum plures sunt præsentati æqualiter (nam dum unus habet plura patronorum suffragia, hic solus examinandus absque concursu & instituendus, si idoneus repertus. Garc. n. 257. Lamb. l. 1. p. l. 2. q. 16. a. 3. n. 17. Gutierrez l. 2. q. 11. n. 20. & alii apud Garc. Lot. *cit. q. 31. n. 130.*) à patrono laico, vel à patronis laicis: requiritur enim tunc examen per concursum inter ipsos præsentatos tantum, & Episcopus eum eliger, quem magis idoneum judicaverit, eumque & non alium instituet. Ita S. Congreg. apud Corrad. *loc. cit.* & juxta eam Gonzal. *gl. 6. n. 138.* Garc. n. 256. Vivian. in *praxi juris p. 1. 10. c. 1. sub n. 59.* Burat. *decis. 542. num. 2.* dum autem nominatus à majore parte inhabilis declaratur, & alter nominatus à minore parte habilis, hic utique præferendus est, quia jam prioris præsentatio, quia facta de inhabili, est nulla. Corrad. citans Rotam in una Pamplon. 13. Jan. 1591. Potrò lire pendente super jure patronatus, seu præsentandi, Episcopus manutenendus est in possessione conferendi parochias per concursum. Garc. *cit. c. 2. n. 259.* citans Rotam in una Portugalen. juris præsentandi. de 3. Novembris An. 1599.

11. Undecimus: idem dicendum videtur, dum parochialis est juris patronatus mixti, nimirum opus non esse in ejus provisione concursu, dum patronos habet partim Ecclesiasticos, partim laicos; tametsi enim contrarium manifestè habeat S. Congregatio, quam refert Riccius, in *praxi fori Ecclesiastici. decis. 420. n. 2.* apud Corrad. (ubi etiam dicitur, etiam si patronatus pro duabus partibus pertineat ad laicos, & pro una tantum ad Ecclesiasticos, adhuc faciendum concursum) item alia, quas refert Garc. n. 278. qui etiam n. sequenti hanc assert rationem,

tionem, quòd hoc sit in favorem Ecclesiarum, ut nimirum sic melius eis provideatur, attendatur autem qualitas Clericalis, & hæc prædominari debeat præ laicali, dum ex hoc resultat favor, decus est commodum Ecclesie juxta Lamb. p. 1. l. 1. q. 1. Zerol, &c. adeoque concludit & huic sententia inhaeret, quòd quoad effectum habendi concursum in provisione dictarum Ecclesiarum jus patronatus mixtum censetur Ecclesiasticum, etsi n. 284. dicat, quoad effectum reservationis earundem Ecclesiarum jus patronatus mixtum censendum laicale. adhuc tamen non requiri in dicto casu concursum tenet Corrad. *loc. cit.* ob eisdem S. Congregationis declarationem post alias emanatam, nempe 5. Febr. 1628, quæ sic habet: *S. Congregatio Cardinalium interpretum Conc. Tridentini censuit in collatione parochialis Ecclesie juris patronatus mixti non requiri formam examinis per concursum.* Hanc declarationem dicit Corradus referri à Barb. inter constitutiones & decreta post suas additiones *ad tr. de potestate Episcopi fol. sibi 60.* ubi dicat Barbosa corrigendum, quod ipse prius tenuerat *de potest. Episc. alleg. 60. n. 17.* testaturque ipse Corrad. juxta hanc posteriorem declarationem se vidisse & audivisse sæpe practicum, testarique idem Vivian. *in praxi jurispr. in addit. ad c. 1. l. 10. n. 34.* ac denique concludit Corrad. id certum esse, ubi mixtura fuerit æqualis, si autem pars Clericorum patronorum fuerit major & prædominans, habendum adhuc concursum, citatque pro hoc posteriore Burat. *decis. 103. num. 9. Ricc. decis. 420.* de cetero, dum parochialis est juris patronatus merè Ecclesiastici, res est indubitata, habendum esse concursum, ita ut si institutio ad Episcopum spectet, is, quem patronus digniorem inter approbatos judicabit, Episcopo præsentari teneatur, ut ab eo instituat; cum verò institutio ab alio quàm Episcopo facienda, tunc Episcopus ex dignis eligat digniorem, quem Patronus ei præsentet, ad quem spectat institutio, ita verbatenus Trid. *cit. c. 18.* servandumque est hoc decretum habendi concursum, etiam dum institutio ad exemptos, etiam ad Abbates, ut habet expressa declaratio S. Congreg. *ad cit. c. 18.* spectet; item etiam si ea spectet ad Papam, dum nempe in mensibus reservatis Papæ vacaverit Parochialis; tunc enim Ordinarius ipse nullâ habita ratione patronorum debet concursum instituere, & idoneum eligere, ac Romam mittere instituendum cum fide Ordinarii, sicut in aliis curatis, ut habet eadem Congregatio ibidem. Item servandum, dum jus Patronatus spectat ad ordines militares, etiam eos, qui propriè religiosi non sunt, uti respondit dicta Congregatio Regi Lusitanie apud Garc. *loc. cit. n. 263.* quia censuit hoc jus patronatus Ecclesiasticum; servandum tamen non est, si concursus repugnaret institutioni fundatoris Ecclesiastici: servanda enim tunc est lex seu forma in fundatione posita juxta *c. 5. sess. 25. Trid.* & juxta declarationem S. Congreg. *ad cit. c. 18.* nisi forsitan institutio spectaret ad Papam, tunc enim nullâ habitâ ratione patroni & fundatoris servandum quod paulò ante dictum. Porro dum duo æquè idonei judicari fuerint, poterit patronus Ecclesiasticus gratificari uni cui voluerit ex illis, & ista gratificatio nequaquam spectabit ad Ordinarium, etiam si ad eam spectet institutio, ut habet eadem Congregatio *ad c. 18.* & ita tenent Garc. *n. 266.* & quos citat Zerola, Genum, Azor. &c. Ac denique probabilius censet *n. 269.* quòd dum patronus talis præsentat

ex dignis minus dignum, teneatur adhuc eum instituere Episcopus, cum ad instituendum non spectet electio, nisi forte in termino edicti pro institutione, seu saltem ante institutionem se opponeret alius ex approbatis, dicens sibi tanquam magis idoneo conferendam parochialem, tunc enim, si de eo constet ex relatione Examinatorum facta vel facienda, hic oppositor erit instituendus, nisi iterum aliud quoad hoc habeat fundatio.

12. Duodecimus in parochiis litigiosis vacantibus: tunc enim si alter collitigantium cedat vel decedat, sive sit in possessione parochialis, sive non, eò quòd tunc Ordinarius nequeat subrogare alium, ne collitigantes multiplicentur, aut collitiganti supervenienti præjudicium inferatur, cessat concursus. Corrad. citans Barbosam *de potestate Episcopi alleg. 60. nu. 37.* Hoc ipsum tamen limitat Garc. *p. 9. c. 2. n. 70.* ex mente S. Congregationis die 23. Junii Anno 1594. sic inquit: *decretum Tridentini c. 18. sess. 24. de concursu faciendo super parochialibus locum habet etiam, quòd parochiales litigiosæ sint, quando in eis S. Pontifex noluerit collitigantem subrogare (uti alias ut plurimum fieri consuevit etiam à Papa, juxta regulam Cancell. de collitigantibus. Gonz. ad reg. 8. Gl. 6. num. 144.) verum jus demortui in alium transferre, nisi constet sanctitatem suam voluisse dicto decreto Concilii derogare.* Porro ubi uterque collitigantium obierit, providebitur parochiali per concursum. Corrad. citans Puteum *decis. 353. n. 1.*

13. Decimus tertius: in beneficiis parochialibus & curatis regularibus non est faciendus concursus, idque ex mente etiam S. Congregationis expressè asserentis, Concilii decretum locum non habere in beneficiis regularibus, quæ regularibus conferri consueverunt, quod dein confirmatum per breve Sixti V. apud Rodriq. *in collect. privileg. reg. Bulla 22. Sixti V. Garc. loc. cit. n. 197.* citans etiam plures desuper Rota decisiones. Gonz. *cit. Gl. 6. n. 162.* Zerol. *in praxi Ep. p. 1. V. parochialis. §. 5. n. 18.* Barb. *loc. cit. alleg. 60. n. 33.* & alii apud Corrad. *sub cit. n. 5.* Idemque tenet, etiam si talia beneficia regularia sint solita commendari secularibus, Garc. *n. 199.* Corrad. *loc. cit. Barb. n. 34.* proferentes hæc S. Congregationis verba: *censuit S. Congregatio, in prioribus regularibus habentibus curam animarum, solitis commendari secularibus, non requiri concursum: requiri tamen concursum, si secularibus conferantur beneficia curata regularia.* Asserit Riccius *in praxi fori Eccl. decis. 421. n. 1.* apud Corradum.

14. Decimus quartus: si adeò tenues reditus parochialis fuerint, ut examinis per concursum operam non ferant, aut nemo sit, qui velit se isti examini subicere, aut ob apertas factiones & dissidia, quæ in aliquibus locis reperiuntur, faciliè graviores rixæ & tumultus possent excitari, poterit Ordinarius, si pro sua conscientia cum deputatorum consilio ita expedire, arbitrabitur, hæc formâ missâ, privatum aliud examen adhibere, ita ferè verbatenus ipsum Concilium *cit. c. 18.* sed neque his obstare videtur, quod ait S. Congregatio *ad dictum c. 18.* *examen concursus in parochialibus est necessarium, etiam in illis locis, ubi sunt factiones & partialitates, ob quas timentur scandala in concursibus peragenda.* Vide desuper etiam alias S. Congregationis declarationes apud Corrad. & Garc. *n. 220.* Adhibendos tamen etiam in istiusmodi parochialium exigui proventus provisionibus concursus, habet Barb. *cit. alleg. 60. n. 38.*

15. Decimus quintus, opus non est concursu, sed nec examine, dum quis acquirit parochialem per regressum, qualis ex stylo Curiae solet resignanti reservari, & concedi in eventum non solutionis pensionis, nimirum ut possit in eandem parochialem resignatam liberum habere regressum, accessum & ingressum, perinde ac si nunquam resignasset. *Garc. n. 168. citans de super S. Congregationis declarationem, in qua tamen dicitur hoc intelligendum, si regrediens parochiam jam ante possederit, secus si eam nunquam possederit. Ratio est, quia regrediens jam habuit talem parochialem per concursum, aut alias approbatus fuit. Corrad. qui etiam addit, idem esse in regressu alterius generis, dum nimirum quis per obitum resignatarii acquirit parochialem, nempe dum ille regressus reservatus fuit resignanti, resignatario cedente vel decedente, quamvis dicat tales regressus per obitum sublatos per *Trid. sess. 25. c. 2. & tantum Cardinalibus aliisque personis qualificatis, summoque Pontifici gratis concedantur.**

16. Decimus sextus: in parochialibus curatis tantum habitu, ex quo enim parochiani recesserunt, remansit talis Ecclesia simplex beneficium. *Zerol. in praxi Episc. V. beneficium. p. 1. §. ad quartum. Corrad. loc. cit. si tamen talis parochialis tractu temporis reducatur ad actum, in ejus provisione opus erit concursu: intellige non quo ad eandem jam possidentem, sed deinceps quoad alios ejus successores.*

17. Decimus septimus, dum approbatus per concursum & electus non vult consentire reservationi pensionis annuae modicae, quam tunc summus Pontifex reservat ad favorem alterius super fructibus vacantis parochialis, Pontifex alteri conferre consuevit eandem parochialem, sive cum dicta pensione, sive sine illa, etiam nullo habitu concursu, sed solum praevio simplice examine ad curam animarum, non obstante *Tridentino cit. c. 18. dum ait: illi nimirum praefecto in concursu & non alteri fiat collatio; id enim summus Pontifex facere potest etiam absque derogatione dicti decreti, cum in beneficialibus habeat plenissimam dispositionem. Corrad. loc. cit. citans Marefchor. Variar. resol. l. 1. c. 52. n. 14. & Gonz. loc. cit. n. 116. qui se illud saepissime vidisse fieri Romae testatur.*

18. Decimus octavus, Cardinales Episcopi existentes in Curia possunt conferre parochiales suae dioecesis sine concursu: modò ii, quibus conferuntur, examinentur ab Examinatoribus deputatis à Papa vel ejus Vicario. *Tridentinum namque dicto c. 18. non derogavit isti indulto Cardinalium, cum loquatur tantum ibi de indultis extradinaris. Corrad. l. 3. c. 8. n. 11. citans Germon de indultis Cardinalium, praeter hac*

Questio 207. An non saltem examen per concursum remitti possit, & conferri absque eo parochialis sequentibus personis. Primo ei, qui testimonium habuit etiam scriptum ab Episcopo, quod sit idoneus moribus, scientia, aetate pro administranda parochia; vel etiam de ejus idoneitate quoad omnia constaret omnibus. Secundo: qui desiderat denuo parochialem vacantem, quam resignaverat, dum pro ea antecedenter per concursum praefectus fuerat, eamque laudabiliter administrarat. Tertio: ipsi Vicario gene-
P. Leuren, Fori Benef. Tom. 1.

rali in spiritualibus. Quarto: Archidiacono, Archipresbytero, poenitentiario aliisque personis in dignitate constitutis. Quinto Doctore Theologiae vel juris Canonici promoti in publica universitate, quique per plures annos legit cum maximo plausu?

Respondeo negativè. *Corrad. l. 3. c. 4. n. 1. & seq. & apud eum Paris. de resign. l. 8. q. 9. n. 78. & 89. & seq. Garc. p. 9. c. 2. n. 102. & seq. citans Fuscum de visit. l. 2. c. 5. n. 10. Paris. l. 8. q. 9. n. 83. quoad personam notorie idoneum, & Less. de jure & just. l. 2. c. 34. n. 82. Paris. loc. cit. num. 91. Zech. Zerol. quoad Vicarium Episcopi & graduatum in publica universitate. Ratio omnibus communis est, quia nimirum examen per concursum inter reliqua est de forma (quae tunc censetur induci, quando constitutio non tantum disponit de actu aliquo faciendo, sed ulterius procedit, annullando actum aliter factum. *Bald. in l. 1. de lib. & posthum. & alii apud Corrad.) quam Trid. cit. cap. 18. & Pius V. in sua constitutione praescripsit servandam in Ecclesiarum parochialium provisionibus, & ob eujus non observantiam voluit provisionem quamcunque nullius esse valoris, jam verò Notoreitas personae qualificatae non supplet defectum praedictae formae, nimirum ut remittatur hujusmodi personis examen. Lott. l. 2. q. 31. nu. 134. sed neque ex eo, quod quis semel examinatus per concursum obtinuit parochiam, illamque rectè administravit, deducitur, quod respectu alterius, ad quam aspirat, parochiae sit dignior. Addit Gonz. gl. 4. n. 114. apud Garc. p. 9. c. 2. n. 251. quod possit quis in uno examine apparere magis doctus ex fortuna quaestiones sibi propositae, cum revera sit minus doctus, altera, ut per *Tiraq. de penus temperandis causa 51. n. 159. adeoque non sufficiat habere noticiam pristinam de vita, moribus, scientia istiusmodi candidati. habetur etiam signanter de Vicario Episcopi & graduatis in publica Universitate S. Congregationis declaratio apud Corrad & Garc. ll. cit. unde etiam Garc. n. 101. ait, falsam esse sententiam Zerolae in praxi Episc. p. 2. V. parochia. docentis, approbatum alias ad parochiam non debere examinari quoad literaturam & mores, si concurrat solus, secus, si cum aliis concurrat.***

Questio 208. An in casibus omnibus, in quibus concursum servare non oportet, nimirum ubi eo intrante deest occasio illum practicandi, nemine v. g. vel uno solo comparante, vel quod à patrono vel curato habituali praesentetur unus, adhuc approbatio fieri debeat praevio examine eorundem Examinatorum synodali, cum eadem forma collegiatae discussionis, an ille, qui se examini exposuit, vel electus aut praesentatus idoneus sit, nec ne, ita ut non ab unius iudicio hac approbatio pendeat?

Respondeo affirmativè. *Card. de Luc. ad Trident. dif. 32. num. 35.*

Questio 209. Num à tali examine, vel etiam simpliciter ab examine & visitatione Episcopi liberent exemptionis Privilegia, quibus gaudent Ecclesiae vel Monasteria habentia

bentia